

20. 4. 2001

ID: 5948

Dispoziční úkon účastníka

Dispoziční úkon účastníka v rámci soudního řízení je pro účastníky závazný a nelze jej odvolat.

Dispoziční úkon účastníka v rámci soudního řízení je pro účastníky závazný a nelze jej odvolat.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16.8.2000, sp.zn. 24 Cdo 879/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci o převod vlastnictví ke stavbě, vedené u Okresního soudu Praha - východ pod sp.zn. 6 C 209/94, o dovolání žalobců proti usnesení Krajského soudu Praze ze dne 8.6.1999, č.j. 27 Co 225/97-67, tak, že usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8. června 1999, č.j. 27 Co 225/97-67, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění

Shora uvedeným usnesením Krajského soudu v Praze byl v odvolacím řízení zrušen rozsudek Okresního soudu Praha - východ ze dne 14.12.1995, č.j. 6 C 209/94-39, jímž bylo vysloveno, že žalovaný je povinen převést na žalobkyně vlastnictví ke stavbě - dvěma halám naklíčoven, kotelně s uhelnou a kanceláři, postaveným na pozemku žalobkyň č. kat. 217 v katastrálním území Z., a bylo rozhodnuto o nákladech řízení. Týmž usnesením Krajského soudu v Praze bylo řízení zastaveno.

Odvolací soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že okresní soud rozhodl ve věci, aniž byla splněna jedna z podmínek řízení, totiž existence návrhu na zahájení řízení (žaloba). Vycházel z toho, že v posuzované věci uplatnily žalobkyně žalobou, podanou 29.12.1993, a vedenou ve věci sp.zn. 6 C 267/93 Okresního soudu Praha - západ, nárok na převod stavby do jejich vlastnictví podle ustanovení § 22 odst. 8 zákona č. [229/1991](#) Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, a nárok na zaplacení nájemného za užívání pozemku. Tuto žalobu vzaly zpět v plném rozsahu. S ohledem na tento jejich dispoziční úkon bylo usnesením Okresního soudu Praha-východ ze dne 16. 6.1994, č.j. 6 C 267/93-6, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 22.3.1999, č.j. 27 Co 83/99-40, řízení pravomocně zastaveno; pokud okresní soud dále pokračoval v řízení o návrhu na přechod stavby do vlastnictví žalobkyň, jednal, aniž by byly splněny podmínky, za nichž může ve věci jednat.

Proti usnesení odvolacího soudu, jež nabylo právní moci dne 7.7.1999, podaly žalobkyně dne 4.8.1999 dovolání, jehož přípustnost opírají o ustanovení § 238a odst.1 písm.c) o.s.ř. Dovolávají se důvodů, uvedených v ustanovení § 241 odst. 3 písm.b), c) a d) o.s.ř. Především odmítají názor odvolacího soudu, podle něhož došlo v řízení před soudem prvního stupně k zastavení řízení v důsledku zpětvzetí žaloby. Namítají, že ve skutečnosti došlo jen k částečnému zpětvzetí žaloby, které se týkalo nároku na úhradu dlužného nájemného. Žalobkyně vyjadřují přesvědčení, že jejich procesní úkon, spočívající v částečném zpětvzetí návrhu, byl jasný a určitý. Dle nich tomu nasvědčuje i

vyjádření soudkyně, zachycené v písemném vyhotovení usnesení o opravě protokolu ze dne 4.10.1994, rozsudku ze dne 14.12.1995, a opravném usnesení ze dne 27.12.1996. Ze skutečnosti, že usnesení o zastavení řízení nebylo doručeno účastníkům, žalobkyně dovozují, že všichni účastníci byli srozuměni jen s částečným zastavením řízení. Skutečnost, že spolu se svou právní zástupkyní žalobkyně podepsaly protokol o předmětném jednání, nepovažují za relevantní. S ohledem na uvedenou skutečnost je dle jejich názoru odvolací řízení postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Uvedenou vadu spatřují v tom, že ačkoli řízení bylo soudem prvního stupně zastaveno jen zčásti a bylo ukončeno rozsudkem ve věci samé, rozhodl odvolací soud o úplném zastavení řízení. Dovolatelky mají zato, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, neboť je dle jejich názoru nepochybné, že „klíčovým objektem posuzování je procesní úkon žalobkyň“. Uvedená argumentace odůvodňuje i jejich závěr, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Závěrem poukazují na článek 36 Listiny základních práv a svobod. Současně žádají o odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Navrhují zrušení usnesení odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se k dovolání nevyjádřil.

Dovolací soud shledal, že dovolání odpovídá po formální i věcné stránce předpokladům stanoveným občanským soudním řádem pro jeho věcné projednání (§ 236 a násl. o.s.ř.). Je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm.c) o.s.ř., protože rozhodnutím odvolacího soudu bylo rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno. Dovolací soud proto přezkoumal napadený rozsudek v rámci dovolacího důvodu uplatněného dovolatelem (§ 242 odst. 3 věta první o.s.ř.), přičemž dospěl k závěru, že dovolání je částečně důvodné.

Odvolací soud vycházel z toho, že v průběhu řízení u soudu prvního stupně došlo 16.6.1994 k zastavení řízení v důsledku úplného zpětvzetí žaloby a nebylo možno dále pokračovat v řízení z důvodu neexistence žaloby jako jedné z podmínek řízení, ke které je soud v souladu s ustanovením § 103 o.s.ř. povinen přihlížet kdykoli za řízení. Tento závěr považuje dovolací soud za správný jen v části, která se týká zastavení řízení na základě původní žaloby. Odvolací soud však přehlédl, že žalobkyně učinily dalším podáním ze dne 22.6.1994 opětovný návrh. V tomto jejich podání, které splňuje všechny obecné náležitosti podání dle ustanovení § 42 odst. 4 o.s.ř., jakož i náležitosti návrhu dle ustanovení § 79 odst. 1 o.s.ř., je totiž přesně a určitě specifikován žalobní návrh, aby žalovaný byl uznán povinným převést na žalobkyně vlastnictví ke stavbě- dvěma halám naklíčoven brambor, kotelně s uhelnou a kanceláři, postaveným na pozemku žalobkyň č. 217 v katastrálním území Z. Kromě toho žalobkyně v tomto návrhu navrhuje další důkazy k prokázání uplatňovaného nároku. Uvedený návrh byl plně způsobilým podkladem pro řízení u soudu prvního stupně a dle názoru dovolacího soudu je třeba jej posuzovat jako nový návrh na zahájení řízení. Soud prvního stupně se tedy věcí správně meritorně zabýval, i když nesprávně považoval za návrh na zahájení řízení návrh podaný 20.12.1993, který žalobkyně podle obsahu protokolu z jednání vzaly zpět.

V otázce vázanosti účastníka jeho dispozičním úkonem dospěl dovolací soud k závěru, že takto projevený úkon je závazný pro účastníky a nelze jej odvolat. Protože však dovolací soud nechal v úvahu podání žalobkyň, které bylo učiněno po zastavení řízení o původně uplatněných nárocích, a na jehož podkladě byl založen nový spis, došlo v řízení k procesní vadě, jež vedla k nesprávnému posouzení návrhu odvolacím soudem ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm.b) o.s.ř., a tím i k nesprávnému právnímu posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm.d) o.s.ř.).

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)